

[Fanger.]

ditinstitut sagt: skal vi ikke prøve at se, hvad det kan udrette?

Der kommer jo en ting til ind i billedet, som måske nogen vil nævne: at bankerne i de vanskeligt stillede områder mangler kapital, og her kunne jo nationalbanken gøre et arbejde ved at tillade belåning af obligationsbeholdningerne eller inden for andre områder at give større kredit til bankerne. Vi kender jo alle de betydelige restriktioner, som nationalbanken har pålagt de enkelte banker, foruden banklovens bestemmelser, og en lempelse på disse områder ville være forholdsvis let; så ville vi fortsat bevare det lokale initiativ, og vi ville have det således, at de lokale banker kendte de enkelte mennesker og vidste, hvem de kunne have tillid til, og hvem de skulle afvise.

Jeg håber, at det nye kreditinstitut ikke bliver et stort institut, som skal ligge her i København, og hvor man skal stille sig op i kø og helst have en minister eller en folketingsmand med, når man skal ansøge om lån, men at det snarere bliver således, at de lokale banker, når de ikke selv kan klare opgaverne, henvender sig til instituttet, og at det bliver på deres ansvar, lånene bliver givet.

A. C. Normann: Jeg har lige et par bemærkninger til det ærede medlem hr. Lorentzen. Vi synes at være nået frem til, at han, der i første omgang var betænkelig også ved den tekniske rådgivning og bistand, nu indser, at det er en naturlig statsopgave at hjælpe erhvervene i så henseende, og at alle erhverv i stor udstrækning gør brug heraf. Hvis det ærede medlem tænker sig om, tror jeg, han vil erkende, at alle de statslaboratorier og lignende institutioner, vi har, viser det.

Det, som får mig til at komme med denne replik, er, at det ærede medlem brugte et stærkt nedsættende udtryk om økonomisk vejledning. Jeg tror faktisk, forholdet er det, at intet menneske, selv det mest liberalistiske, kan have noget som helst imod, at staten giver økonomiske råd og vejledning til dem, der selv kommer og spørger om råd. Jeg tror, det er helt forkert, når det ærede medlem så stærkt slår fast, at det kender man ikke til, og det har man ikke haft før. Så vidt jeg ved, er f. eks. Hedeselskabet, der

i høj grad er statsunderstøttet, et eksempel på, at man meget ofte giver nyttig og meget stærkt udnyttet økonomisk vejledning ved forskellige projekter. Jeg kan ikke begribe den tankegang, der får mennesker til at sige, at staten, hvor den er i stand til på et vigtigt erhvervsområde at give vejledning, ikke skulle gøre det.

Citaterne af den højtærede fiskeriminister er også en ting, jeg sidder og morer mig over, men jeg tror nu ikke, ministeren i dette tilfælde skal tage citaterne fra retsforbundets tidligere udtalelser så forskrækkelig alvorligt. Hvis vi gik vore forhandlinger for en årrække igennem, tror jeg, eller rettere jeg er sikker på, at så ville vi, for så vidt angår disse former for statslån, som også venstre-regeringen har gennemført i sin tid, kunne finde en række glimrende citater fra fremragende oratoriske venstreindsatser for statslån til lignende formål som dem, der her er tale om.

Jeg kan i og for sig godt forstå den frygt og den betænkelighed, der er kommet til orde i de ærede medlemmer hr. Lorentzens og hr. Fangers udtalelser, når de ængstes for, at det, når staten skal have med et erhvervsområde at gøre, bliver de udelige, der kommer til at starte; det var det udtryk, det ærede medlem hr. Lorentzen anvendte. Jeg har også tidligere advaret imod, at staten skal være initiativtager i noget erhvervsforhold, som dog trods alt er mest egnet for privat initiativ; men jeg synes ikke, at man på dette sted behøver at være så ængstelig, for det er dog således, at der stadig væk ligger en betydelig risikomargen ud over den, staten er med i. Man kan for det første maksimalt låne de 90 pct.; det er muligt, det tal er lidt for højt, men jeg antager, at der kun vil blive givet så meget i særlige tilfælde, således forstår jeg den højtærede handelsminister. For det andet må man erindre, at en meget stor del af de midler, der er nødvendige for at igangsætte de virksomheder, der her er tale om, vil blive anbragt i maskiner og tilbehør, hvor der ikke kan lånes slet så meget af staten, men hvor betydelige private midler skal være til rådighed; og endvidere er der driftsmidlerne, hvor man enten er nødt til at møde med pengene selv, eller hvor man er nødt til at have de banker